

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Gróf Andrássy-utca hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések és nyilttéri közleményeket jutányos árákért vesz fel a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő és kiadó:

RÁSONYI PAPP GEDEON.

Társzerkesztő:

RÁSONYI PAPP MIKLÓS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árákért vesz fel a kiadóhivatal.

Népitélet.

A függetlenségi és 48-as népkör múlt hó 28-án d. u 2 órakor tartotta éves rendes közgyűlését, amelyre a tagok csaknem teljes számmal megjelentek. A rendkívüli érdeklődés oka pedig az volt, hogy Ludrovai Tóth István, — akit a választmány tudvalevőleg lapunk múlt számában felsorolt okoknál fogva — egyhangulag kizárt a tagok sorából, — a II. elnöki állásra önmagát jelölte a kör eddigi II. elnöke Rásonyi Papp Gedeon helyett s uton-utfélen hirdette, hogy még olyan csufos bukást nem láttak Csongrádon, mint amelyet Rásonyi Papp Gedeon vele szemben bukni fog. Erre aztán mindenki kíváncsi volt. Tóth Dénes, az önjelölt fia, a közgyűlési teremben is erős propagandát csinált apja mellett s dicsekedve mutatott végig a becsületes körtag seregén, mondván: „Itt Rásonyival egy embere sincs, kár volt neki apámmal szemben a harcot felvenni“. De hát nem úgy történt a dolog, mint ahogy azt Ludrovai Tóth István remélte, mert mikor fia őt a II. elnöki állásra ajánlotta, az elrendelt szavazásnak az lett az eredménye, hogy Ludrovai Tóth István összesen egy

(azaz egy) szavazatot kapott a Rásonyi Papp Gedeon temérdek szavazataival szemben. E szerint Ludrovai Tóth István a szó legszorosabb értelmében *egyhangulag megbukott*.

De hisz ez előre látható volt. Tudta ezt mindenki. Csak Ludrovai Tóth István nem tudta. Az a Ludrovai Tóth István, aki Rásonyi Papp Gedeon ellen és megbuktatására gyűlésezett, kapacitált és vele szemben fellépett a II. elnöki állásra, — *egyetlen egy* (értsük meg jól: egy, nem négy!) szavazatot kapott a jelenlevő 200—250 szavazatból.

E szerint Ludrovai Tóth István az összes körtagoknak mindössze 1/250-ed része tüntette ki bizalmával! Ez fényes bizonyítéka annak, hogy az öndicséret, a felkinákozás, a vélt tehetség tulbecsülése, a népszerűség kierőszakolásának kísérlete nem vezet eredményre. Sőt nem dicsőséget, hanem szégyent hoz a képzelődő önjelöltre.

Ludrovai Tóth István népszerűségét igen magasra becsülte. Azt hitte, hogy mások is így gondolkoznak. A nép ítéletére bizta annak eldöntését, vajjon érdemes-e ő a kör II. elnöki állására. A nép ítélte. Igen súlyosan ítélte, mert az összes körtagok közül

— ne szégyeljük ismételni — mindössze egyetlen egy ember akadt, aki Ludrovai Tóth István érdemesnek tartotta erre az állásra.

Már harmadszor hangsúlyozzuk, hogy mindössze *egyetlen egy*. De hát ez olyan érdekes szavazati *arányszám*, amelyet mosolygás nélkül nem lehet egyszerűen átsiklani. Még azt sem mondhatja Ludrovai Tóth István, hogy tévedés volt a szavazatok összeszámlálásánál. Mert ha az elnök csak egyetlen egy szavazót nem számolt volna tévedésből, akkor L. Tóth István véletlenül egyetlen egy szavazatot sem kapott volna.

Különben már maga az a tény is feljegyzésre méltó, hogy a saját fiát volt kénytelen megbízni az ajánlással, mert más körtagot erre nem kapott.

Hasonlóan ítélte a nép L. Tóth István felett, mint községi főbíró felett is. A választmány határozata ugyanis az volt, hogy L. Tóth István hivassék fel, hogy a párt bizalmatlansági nyilatkozata folytán mondjon le birói állásáról. Ezzel szemben Nagypál Imre azt indítványozta, hogy — bár a főbíró nem tölti be hivatását lelkiismeretesen és közmegelegedésre — mégis

A TISZAVIDÉK EREDELI TARTALMA.

TARLÓZÁS A HÉTRŐL.

„Volt egy leány a faluban,
Kit igazán szerettem“ . . .

A szívem mélyéig hatott egy fájó érzelem, midőn a száraz fának reszkető hurjain felhangzott e dal.

Egy csalódott szívnek legmélyebb fájdalmát viszhangoztatták az egyszerű szavak. Megható, végtelenül megható volt ez elem táruló kép. Mintha a máskor részvétlennek, blazírtnak látszó cigány gyerekek is átérzték volna, hogy szívet tép a dal, amelyet átszellemülten, művészi ihlettel csaltak ki a hegedűből. A részvét, a fájdalom érzete tüköröződött le arcukról, mikor hangfogóval, alig hallhatóan rákezdték, hogy:

„Huzd rá cigány, szívet tépő
Hangon szóljon a nótád,
Bus, halvány, könyvtől ázott
Arcom legyen a kótád“.

Száraz fájuk minden hurja fájdalomtól reszketett; . . .

Es én akaratlanul is arra a leányra gondoltam, akinek ezt a dalt hegedülték. Vajjon sir, vajjon zokog-e ő is, vagy vig

kacajban tör ki most, amikor az ifju, akinek balványképe volt, bus, halvány, könyvtől ázott arccal gondol reá? . . .

Egy szerelmi regénynek utolsó akkordjai hangzottak el ezekben a bus nótákban. . . Régen volt. Hosszu évek teltek el azóta, hogy egymást megismerték. A leány még rövid ruhás kis leányka volt. Szépsége már akkor is kiemelte kortársai közül. Es ez volt az oka ennek a szerelmi regénynek. Egy, akkor még zsenge ifju rajta felejtette a szemét, azon az éjfékete szempáron, megbüvölték, lebilincseltek ábrándos lelkét, azok az édes, azok a lágy szavak, amelyekkel közeledését fogadta. Az első látás percében megfogalmazott szívében az a sejtelmes, az a boldog, a világ minden örömet, minden vágyának legnagyobbikát magában rejtő az az érzelem, amelynek neve: első szerelem.

A szülők már akkor is szívesen látták a két gyermek szívnek ezt a rokonszenvét, kis leányukat azonban tanulmányai folytatása végett intézetbe küldötték, az ifjut pedig elszólitotta a honvédelem szolgálatának hívó szózata s így a virágfakadásnak nyíló bimbója csak az ő szívében élt. Időszakonként, ha a szülei ház édes légkörébe visszatértek, viszontlátták egymást mindannyiszor s feljuttították az együtt töltött kedves perceket. Csendes éjszakákon, midőn a leány puha párnái közt boldog álmokat álmodott,

sokszor ébredt édes mosolylyal ajakán a bűvös hegedű varázs szavára:

„Csak egy kis lány
Van a világon“

Es ez így tartott éveken keresztül. Ha érkezett a tavasz mosolygása s az ifju lányok ott hagyták az iskolának poros padjait, hogy a hosszú aratási szünidő alatt övéik körében szórakozással váltsák fel egy ének szorgalmas munkásságát, örömittasan borultak egymás nyakába s együtt töltötték el az egész szünidőt.

Az ideális szerelemnek egy nagyon vonzó és ritka képét láttam ebben a szerelemben.

Az ifju, kinek titka sohasem volt előtem, nem egyszer feltárta nekem szívének igaz érzelmeit. Elmondotta, hogy szíve lángolón szeret, hogy életének egyetlen célja van, az ő birhatása. Elmondotta, hogy „csendes éjszakákon, midőn a földön mindent béke fed, az ő szemétől messze száll az álom, elüzi a boldog emlékezet“. Megjelenik lelki szemei előtt az az imádott lény, aki előtte tisztá, mint a nap, akinek egyetlen nézése, akinek egyetlen szempillantása a menyországgal ér fel ő neki. Elmondotta, hogy az ő képe úgy áll előtte, mint egy Isteniség, akinek akarására imádatlalt tudna porba omlani és megtagadni a világnak minden örömet. Elmondotta, hogy kívül a ligetben, hol nem volt tanujuk csak az Eg

Sirolin

„Ez az étvény a testet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkit „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára átvételkor 4.— korona.

ezuttal legyen a közgyűlés vele szemben *nemes lelki* s ha kötelező ígéretet tesz itt a közgyűlés színe előtt, hogy jövőben a párt programjához hű lesz, magát a kör határozatainak alá veti, az ellenségeskedést nem szítja, a párt szétrobbantására irányuló csunya törekvéseivel felhagy s bírói tisztét lelkiismeretesen fogja betölteni, — akkor *ez uttal* a közgyűlés térjen napirendre a bizalmatlansági indítvány felett.

Dr. Szarka Mihály elnök erre felkérte Borbás Sándor és Márkus János kortagokat, hogy a Nagypál Imre által előadott pontokra kérdezzék meg L. Tóth Istvánt, vajjon hajlandó-e ezeket itt a közgyűlés előtt kötelezően és ünnepélyesen megígérni s ha igen, az esetben hívják be őt a közgyűlési terembe.

Ludrovai Tóth István ezekre hajlandó lévén a közgyűlési terembe lépett s ünnepélyes ígéretet tett mindazokra, amiket különben már eddig is kötelessége lett volna hiven és pontosan betartani.

Ünnepélyesebb jelenetet ritkán láthat az ember, mint mikor az öreg főbíró megjelent a nép színe előtt, hogy mint a megtért fiu szerető atyja előtt — vezekeljen, tévedéseit beismerje és ünnepélyesen megígérje, hogy jövőben hasonló ítélkezésre nem fog okot szolgáltatni. — Egész lényén meglátszott, hogy maga is megbánta tetteit, maga is belátta, hogy csak egyesült erővel lehet kivívni valamit, nem pedig az alattomos akna munka, a torzsalkodás, a tulbecsült fogyatékos erő és a szellő gyenge szárnyain tompa reppenő üres frázisok légből kapott eszközeivel.

A közgyűlés tudomásul vette a főbíró ígéretét, amelylyel bizonyosságát adta teljes tárgyilagosságának és tapintatosságának. A körnek ugyanis nem célja az üldözés, de viszont a tulkapások meggátlása egyik legfőbb feladata. Ilyen irányu intézkedés volt

maga, szerelemittasan suttoztak boldogságukról, s édes csókok ezernyi özönében fojtották el szíveiknek lángoló érzetét. Bizalmas zavartalan órákon átszellemülten hánszorsuttozták egymás fülébe a boldogító *igent*. Elmondotta, hogy midőn a kéjből felocsudva megszólalt benne a józan ész szava, megkérdezte őt: „Tud-e úgy szeretni, hogy megossza velem az életnek nemcsak minden örömét, hanem esetleg minden bánatát is? Gondolja meg most, még nem késő a válasz! Az én utam olyan, mint a sziklabércen haladó vándoré. Alulról hallom a népek tömegének tomboló éljenét, kitörő tapsait. Ez az út talán arra a célul tűzött magaslatra vezet, hol a boldogságnak minden örömét élvezhetem veled, de elég csak egy eltévesztett lépés s akkor megsemmisültem zuhanok a tátongó mélységbe. Jön-e tehát velem? Lesz-e őrzőm, védangyalom ezen a merész sziklaúton? És ő azt felelte, hogy *igen*. De gondolja meg azt is, hogy sok leánynak szíve olyan, mint a vulkár: időszakonként kitör és eltemet mindent, ami közelében van. Érez-e hát elég szilárd ságot arra, hogy csak az enyém legyen? Nem fogja-e akkor, amidőn boldogságom már-már elérni gondolom, összetörni a szívemet? Nem fogja-e akkor, amidőn már enyémnek hiszem, másnak nyújtani a kezét? Mert gondolja meg, hogy az az út, amelyen

ez Ludrovai Tóth Istvánnal szemben.

A mindvégig emelkedett hangulatú közgyűlés véget érven, elnök jelentette, hogy este társas vacsora fog tartatni, amelyen szép számmal vettek részt a tagok.

A megejtett tisztujtásról lepunk más helyén tétetik említés.

— **Közgyűlés.** A 48-as népkör január hó 28-án megtartott évi rendes közgyűlésén dr. Szarka Mihály elnök előterjesztette a múlt évi jelentést majd felkérte Rásonyi Papp Gedeon II. elnököt, hogy a pénztári állapotot ismertesse. Miután a közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette, a tisztikar nevében dr. Szarka Mihály köszönetet mondott az eddigi bizalmáért kérte a közgyűlést, hogy a tisztikar részére a felmentvényt adja meg és a megválasztandó korelnök vezetése alatt tartsa meg a választásokat. Korelnök egyhangulag Nagypál Imre lett. Ezután tisztikar a következőképpen választotta meg: elnök dr. Szarka Mihály II. elnök: a ludrovai Tóth István egy, azaz egy szavazatával szemben Rásonyi Papp Gedeon, jegyző: Pozsár Jenő, II. jegyző: Szabados József, pénztárnok: Góg János, könyvtárnok: dr. Rásonyi Papp Pál, rendező: Perce Sándor, választmányi tagok: Dragon Károly Justiu Gergely, Huszka János, Ornyik Mihály, Márkus János, Gyánti Pál, Kókai Sándor, Kasztl József, Máté Imre, Berkes Mihály, Turi A Pál, Nagypál Imre, akik mindannyian egyhangulag lettek megválasztva. Náfrádi Balázs eddigi pénztárnoknak, — aki elköltözik városunkból a szomszédos Csanytelekre — buzgó és lelki ismeretes szolgálatai elismerésül a közgyűlés egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Ószintén sajnálja a kör e lelkes becsületes tagját, de vigasztalja az a tudat, hogy ő új otthonában is olyan lelkes hives lesz a 48 as eszméknek, mint városunkban.

UJDONSÁGOK

— **Halálozás** Nagy Pál Imre polgártársunkat és családját súlyos csapás érte a lefolyt héten, midőn Lajos fia 16 éves korában — hosszabb betegeskedés után elhalálozott. A család ez alkalomból a következő

elindultunk, egy egész életnek a kiinduló pontja és ha, midőn a hitnek a szeretetnek sziklavárán felépitem szívemben azt az édes kis házikót, amely boldogságunknak fészke lenne majd, akkor fogja romba dönteni, talán elviselhetetlen lesz reám ez a csapás.

Szóljon tehát most, amikor még gyógyítható a seb, amelyet a válás szívemben okoz. Ezekre a komoly, ezekre a szívből eredt igaz szavakra ő azzal válaszolt, hogy görcsösen megszorítva kezem, csókjaival némitotta el ajkaim, s mikor mégis kérdeztem, hogy tudna-e esküt tenni arra, hogy nem hagy el, szilárdan, a szerelemnek legigazabb hangján válaszolt: „*esküszöm, soha*”.

Ez akkor történt, amidőn az intézetből tanulmányainak végeztével hazaérkezett s azóta az ifju uszott a boldogságban. Sokszor tért haza éjjel boldogan, elbűvölve az ő közelségének a varázsától, elbeszélve, hogy ablaka alatt ismét szólt a dal.

Minden cselekedetét, mindengondolatát egy lény irányította. Elárasztotta a szeretetteljes figyelem ezernyi özönével. És ezt ő éven át nem csak a leány, hanem a szülei is jóleső örömmel fogadták. Kétkedhetett-e az ifju az eskü szentségében?

(Folyt. köv.)

Balta.

gyászjelentést adta ki: „Nagy Pál Imre és neje, szül. Szőke Verona, mint szülők; Nagy Pál Mária és férje Huszka János, Nagy Pál Ferenc és neje Kása Emilia, Nagy Pál Ágnes és férje Kádár Ferenc, ifj. Nagy Pál Imre és Nagy Pál Bertalan, mint testvérei; Makai István, mint nagyatyja, Darida Mária, mint nagyanya, úgy a maguk, mint a még számos rokon nevében is, fájdalomtól megtört szívvel tudatják a szeretett fiu, jó testvérnek Nagy Pál Lajosnak élete 16-ik évében hosszas szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után f. hó 1-én reggel 5 órakor történt elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 2-án d. u. 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat ugyancsak f. hó 5-én reggel 7 órakor fog róm. kath. főtemplomunkban a mindenhatóknak bemutatni. Csongrád, 1906. február 1. Áldás és béke hamvaira!”

— **Gyertyaszentelő.** A katolikus világ tegnapielőtti ünnepelte Gyertyaszentelő boldogasszonyt. Ehhez a naphoz sok-sok babonáságot fűznek az öregek. Azt mondják például, ha ezen a napon tündöklök a nap, akkor hideg időre van kitérés. Versben így mondja a kuruc magyar:

„Ha fénylik gyertyaszentelő
A bundádat keresd elő!”

A téli álmot alvó havasi medve magatartásából is következtetnek az emberek. — Azt mondják, ha a medve e napon kijő barlangjából és visszamegy, akkor még 40 napig kemény hidegre van kilátás.

— **Református Isteni tisztelet.** A csongrádi ev. ref. fiók egyház ma délelőtt 11 órakor a polgári leányiskola rajztermében Futó Zoltán szentesi ev. ref. lelkész részvételével isteni tiszteletet tart.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A múlt hó 28-ára egyben volt ipartestületi közgyűlésen nem jelentek meg az ipartestületi tagok határozatképes számban s így annak megtartása f. hó 2-ára halasztatott el. Ezen közgyűlés már tekintet nélkül a megjelent tagok számára jogérvényesen határozott a tárgyszózatban felvetett iparügyekben. A testületi gyűlésen ez alkalommal még nagyobb érdeklődés látszott s az iparosok oly nagy számban jelentek meg, hogy talán ez mondható az eddigi ipartestületi gyűlések legnépesebbikének. Voltak, kik a régi tisztikart kívánták továbbra is meghagyni az ipartestület vezetőjének, volt azonban ellentábor is, kik mindenáron az újításnak voltak hívei s jelöltjeiket szavazó lapon ajánlották iparostársainknak. Szép József ipartestületi elnök kitézte az elnökválasztást s egyben kijelentette, hogy csak az esetben fogadja el továbbra az elnökséget, ha arra a testület össziparossága bizalma kéri fel. Külömben pedig reá senki ne szavazzon, mert szavazat utján nyert megválasztását úgysem fogadná el. Ezen kijelentésre az iparosság Bernický Józsefet éltette elnöknek, aki csakhamar megjelent a gyűlésteremben s szép szavakban mondott köszönetet a személyébe helyezett bizalomért. Alelnöknek közfelkiáltás utján Váry Dániel, jegyzőül Boda Márton, pénztárnoknak Makány Gáspár választattak meg. A testületi kiküldöttek és zámvizsgálók megválasztása után a tisztujtó közgyűlés az iparosok lelkes éljenzése közepett berekesztetett.

— **Hitves gyilkosság.** Még 1904 március 11-én történt, hogy Cseh Illés Sugárutcai lakost halva találták az istállóban. Hozzá tartozói azt jelentették, hogy a tehén döfte keresztül s ez okozta halálát. A megéjtett boncolásnál azonban kiderült, hogy halálát éles tárgy által okozott szúrás eredményezte. A nyomozás széles körben megindult a haláleset rejtélyes körülményeinek kiderítésére, — de az mindeddig nem vezetett eredményre. Bogdán József m. kir. csendőrőrmester azonban — kinek gyanuja az első perctől fogva Cseh Illésné szül. Turi Viktória személyére irányult, — az asszonyt

Mégis a legbiztosabban ható teljesen ártalmatlan arczsépitőszert az „ERIKÁ CRÉME”. Ára 1 korona. ERIKA SZAPPAN 50 fillér. Egyedül kapható WIESNER LAJOS „Szent-Rókus” gyógy-szertárában Csongrádon.

állandóan figyelemmel kísérte. A hét folyamán aztán Cseh Illésné és ennek lakóját Bori Pált több gyanú ok alapján letartóztatta. A nyomozás során, amelyet Bogdán őrmester Gyánti István rendőrbiztossal együtt ejtett meg Cseh Illésné beismerte, hogy férjét ő gyilkolta meg egy vasnyelű konyhakéssel, hogy készpénz vagyouát magához kaparthassa s hogy Bori Pállal bűnös szerelmi viszonyát szabadon folytathassa. Azt azonban tagadja, hogy Bori Pál is részes volna a gyilkosságban. A kihallgatott tanúk terhelő vallomása alapján azonban Bori Pál ellen is alapos a bűnrészesség gyanúja, minélfogva Bogdán őrmester őt is fogva tartotta. F. hó 1-én csütörtökön át is kísérte őket a kir. járásbíró fogházába. Bogdán őrmester aki mint a esendőrség egyik legügyesebb tagja felebbvalói elismerését és dicsőség oklevelét is már több ízben kérdemelte a borzalmas hitvesgyilkosság felderítésével ismét öregbítette érdemeit. Több pénzhamisító bandát nyomozott már ki, a gyilkosok, orgazdák és sokféle gonosztevők rettegget alakja. A legnagyobb elismerés hangján kell róla most is megemlékezni, amikor ernyedetlen kitarással két évi állandó nyomozás folytán ezt a borzalmas gyilkosságot felderítette. Nagyobb dicsőség ez, mint 10 főispán személybiztonságának megvédése.

— **Vérengző korcsmáros.** Binét Sámuel helybeli korcsmáros a múlt héten Brindza István tanyai gazdát egy nehéz porcellán gyufatartóval úgy fejbe vágta, hogy most a halállal vívódik. Az eset úgy történt, hogy mikor Brindza fizetett, a pénzt odaadva azt mondta Binétnek, hogy fogja ki *kend* ebből a forintból! Binét a „*kend*” kifejezést olyan sértőnek találta magas személyére nézve, hogy a szegény embernek neki rontott, a földre teperte, ütötte verte, majd mikor a földről fel akart tápázkodni egy gyufa tartóval fejbe vágta. A súlyosan sértültet dr. Sörös Miklós városunk kitűnően képzett orvosa kezeli a bíróság előtt pedig dr. Szarka Mihály ügyvéd a függetlenségi és 48-as párt élnöke fogja képviselni. Brindza felépülése kétséges. Sérülései azonban minden esetre oly súlyosak, hogy Binét ellen legszerencsésebb esetben is súlyos testi sértés büntette miatt fog az eljárás megindulni. Orvosi vélemény szerint azonban a súlyos testi sértés halált is könnyen okozhat. Brindzának tizenegy gyermeke van. Ebből láthatja a város közönsége, hogy az ilyen fajta korcsmáros ajtaját nem tanácsos sűrűn nyitogatni.

HIVATALOS RÉSZ.

8545/1905. sz.

Ujabbi felhívás

az adózó közönséghez.

Ismételve felhivatnak mindazok, kik a III. és IV. osztályu kereseti adó tőkekamat és járadék adóra vonatkozó vallomásukat a már közzétett határidőben be nem adták, hogy azt a vallomásukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt **hivatalból fog** megállapíttatni.

Szegeden, 1906. február 3-án.

Kovács Józ

213/1906.

Hirdetmény.

A múlt év folyamán feltűnően sokszor előfordult, hogy gazdasági cselédek baleseti alkalmával a segélyek kiszolgáltatását abból az okból kénytelen volt a gazdasági munkás és cselédségélypénztárnak megtagadni mert a munkaadó az illető gazdasági cseléd után az 1900. XVI. t. t. 8. §-a alapján **évenként előre fizetendő 120. filléres hozzájárulási díjat** kellő időben meg nem fizette.

A munkaadó egy része ugyanis nincsen kellőleg tisztában a hozzájárulási díj jogi természetével, az tisztán adónak tekinti, **holott az inkább a gazdasági cselédek kö-**

telező baleset biztosításának díjául tekintendő, amelyet, ha a gazdák kellő időben be nem fizetnek, nemcsak hogy baleset esetén a pénztártól semmi nemű megtérítésre számot nem tarthat, hanem az 1902. XIV. t. c. 24. §-a értelmében sérült cselédjüknek, illetőleg ezek jogutódainak ugyanolyan összegű segélyt tartoznak a sajátjukból megfizetni, mint aminő segélytől ezek a pénztárral szemben elestek.

Nehogy tehát jövőben a munkaadók hasonló károsodásnak legyenek kitéve, szükségesnek tartjuk a gazdákat és munkaadókat figyelmeztetni, miszerint a hozzájárulási díjat saját jól felfogott érdekükben mielőbb, mindig az esedékesség idejéig (április -ig) **fizessék be, mert ha kellő időben be nem fizetnek, ezáltal saját maguknak okozhatnak nemcsak anyagi, hanem erkölcsi kárt,** mert ha a cseléd a hozzájárulási díj meg nem fizetése következtében a pénztártól baleseti segélyt nem kaphatott, tudja, hogy ez a gazdája mulasztásának volt következménye, ami pedig a gazdák és cselédek közötti viszony rovására esik.

Csongrádon, 1906. február 3-án.

Kovács Józ,

CSARNOK.

Az apostol.

Irta: Kemény Simon.

A „Singapur” gyönyörű biztos repüléssel szelte a sima vizet, maga mögött finom füstfátyalt terítve a végtelen vizeket. Az ég átható, szilárd kékségben feküdt a világ fölött nagyszerű gyémántszögeknek látszó csillagaival. A hajókerék zugot s a fedélzet egy tavoli zugában egy olasz festő néha banjot pengetett. Legtöbb utas már lefeküdt; holnap korán akartak kelni, mert valamennyien kíváncsiak voltak az afrikai hajóra, amelyet John Maple Woudh, a hajó kitűnő kapitánya oly csopaszépnek mondott. Tizenegy óra után már csak két ember maradt a fedélzeten: Madame Constant és az abbé. Az asszony kicsiny volt, de csodásan tökéletes. A keze, a lába, a tartása mind csupa összhang és bűvölet volt. Haját bronz színűre festette s úgy fésülte, hogy mint valami rejtélyes és tündéri virág borult a fejére. Hátra egy mesteri lalique fésű tartott össze fűrtjeit. Az arca csodálatos volt: az egész vakító fehérrel volt bemázolva s ebből az alpból kihívóan ugrottak elő az erősen megfeketített szemöldökök, a kárminnal égá vörösre festett és meghosszabbított száj keskeny vonala olyan volt, mint egy frissen vágott verző seb. A szemek benn ültek és változó tónusú ametiszt csillogásuk volt. Cseresznyepiros ruhája a nyakát szabadon hagyta. Egyik karja a fehér fonott szék karján feküdt, a másik az ölében ragyogott fehérén, pazar gyémánt ékességben. A gyorsan repülő hajón, fülledt levegőben, a gyönyörű ég alatt elbájoló, megéző, örjítően szép volt madame Constant. Catulle Froid merőn nézte, míg idegesen szivta aranyvégű cigarettáit egyiket a másik után. Az asszony egy éhes bestia tekintetével meredt bele a férfi kék szemébe és néha-néha megvillogtatta fogait.

Sziciliában egziszt szálltak hajóra mint két idegen ember, de az asszony tekintete már megakadt Catulle Froidon az utazás első félórájában. Azóta folyton nyomában volt, de a férfi elegánsan, hajlékonyan és végtelen diszkrétan miedig kisiklott a kezei közül. Most végre egyedül találta. Szembeült vele, de nem szólt semmit. A másik is hallgatott míg merőn nézte az asszonyt és idegesen szivta aranyvégű cigarettáit egyiket a másik után. Félórai csend után az asszony szólt:

— Miféle taktika ez? Miért szokik előlem?

A férfi rekedten és ingerülten válaszolt:

— Ez a rosszhiszemség. Azt fel sem tételezi, hogy nem tetszik nekem, hogy ki nem állhatom, azt hiszi, hogy taktika, amikor kerülöm.

— Nem tetszem magának, hát ki? A sovány angol asszony, aki annyit eszik, mint hat béres? A német gyárosné, aki olyan kövér, mint egy hordó és mégis tizenhatszögletű? Ké versenyezhet velem? Miért nem akar engem?

— Mert senkit sem akarok. Mindenki-ből elég volt nekem.

Gunyosan vágott közbe a madame:

— Csalódott szerelmes?

— Nem. Inkább csalódott apostol.

— Nos és a dolog lényege?

— Mikor a vidéki gimnáziumból érettségi bizonyítvánnyal hazamentem szülőimhez Párisba, az első napon elcsábított az anyám legjobb arátnője. Így léptem én a nagylágot jelentő parketre. Ettől fogva szakadatlan csókok és ölelések között viharzott az életem. De nem voltak ezek közönséges szerelmek és nem voltam közönséges szerelmes. Ugy éreztem, hogy ragyogó komlokú művésze vagyok a szerelemnek s arra törekedtem, hogy minden viszonyom egy műremek legyen. Én is ismertem azt a három-négy fogást, amelyekkel tökéletes biztossággal meg lehet hódítani a nőt. Csak kísérletezni kell velük, egyik okvetlen beválik, csak hogy ez méltatlan volt hozzám; ez a kontárok területe.

Én minden alkalommal más voltam. Ha nekem megtetszett valaki, akkor rögtön fellobbantak bennem az ambíció lángjai s a legszebb, legszellemesebb nőt is csak feladatnak. művészi problémának tartottam, amelyet meg kell fejtenem. Csodálatos apróságok tudtak inspirálni. Egy mozdulat, mely az asztalról a szájhoz viszi a poharat, egy fejtartás, egy meghajlás és mindenféle olyan apróság, amelylyel a nő nem is törődnek, mert hiszen a férfiak nem tudják a szépségeket méltányolni, mert nem is látják meg őket. Aki első pillanatra nem inspirált, az — mint maga is — meghalt nekem. Mivel művész voltam, örökké változtam. Más volt a technikám szép időben, más csunyában, más a szalon parfümös levegőjében és más az illatos, ákácós alléban. Nem voltam én dilettáns, aki egy újjal próbálja kikopogtatni a dalt a billentyűkön, sem lelketlen virtuóz, aki beleizzad a rengetlen fizikai munkába

és közben meg sem rezdül a lelke, én tőlök voltam, aki az ihlet mámorában ültem a hangszer elé és a magam lelkének dalait hoztam ki rajta. És közben kezdtem észrevenni, hogy mindez nem ér semmit, mert a nők egyformák voltak valamennyien. A szobaleány éppen olyan, mint az asszony. Ekkor csaptam fel apostolnak és kezdtem hirdetni a szerelem művészetét. Mondtam, hogy ez nem fféle holmi, ami anyáról gyermekére szállhat. Mondtam, hogy nem veselkedhetnek úgy, mintha valamennyien egy iskolába tanulták volna meg szórol-szóra e dolgokat s ezres csoportokban toruaórákon gyakorolták volna be a szavakat követő obligát gesztusokat.

Ezeket prédikáltam a szalonokban nagy női társaságok előtt, míg beszéd közben lehunytam szemem. Mire felnyitottam, rendszerint senki sem volt már körülöttem. Legénylakásomban így oktattam sok szép fejet s mire bevégeztem, a tanítvány rendszerint elszundított már. Most Afrikába megyek. ott tán nagyobb szerencsém lesz.

Igy beszélt Catulle Froid s mikor bevégezte szavait. kinyitotta szemét, melyet beszéde elején lehunyott. És a fehér fonott szék üres volt előtte. Madame Constant szintén megszökött.

Catulle is a kajütje felé igyekezett. Mikor a Constantékéhez ért, egy pillanatra megállt. Bent hizelegve mondta az asszony száztíz kilós asztmás urának:

— Alszol már, te lusta ember?

És kihallatszott, amint az asszony hófehér kezével hizelgően pofozgatta a hájtómeg sörtés arcát.

